

Staq: statisch toedelen met wachtrijen

15/12/2011

Luuk Brederode

adviseurs
mobiliteit

**Goudappel
Coffeng**

Waarom STAQ

- **Algemene behoefte aan toedelingsmodel dat realistische reistijden berekent zonder de ‘moeite’ van een volledig dynamisch model**

- **Voor:**
  - KBA's
  - Bereikbaarheidsanalyses
  - Tolstudies
  - Studies waarin vertrektijdstipverschuiving een rol speelt
  - ...

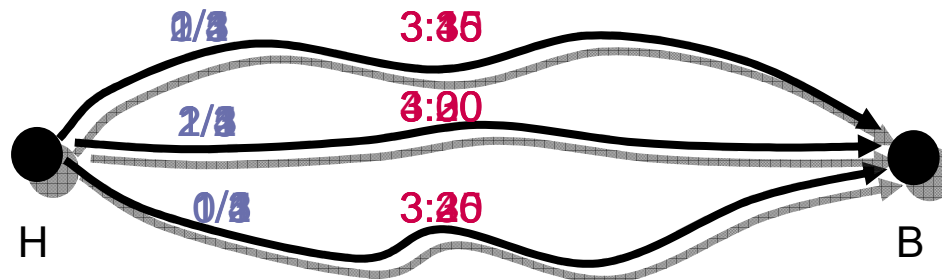
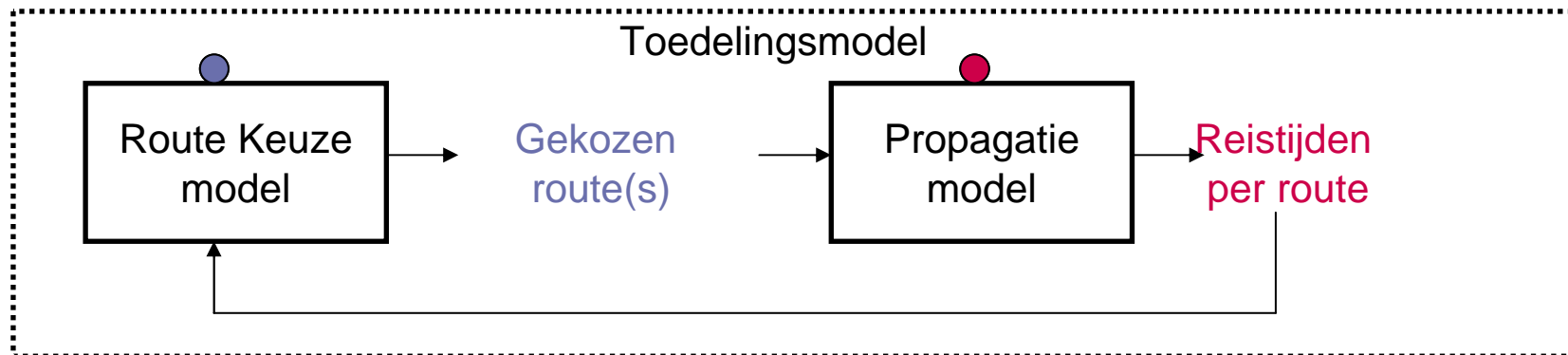
Wat is STAQ

- **STAQ** is een statisch propagatiemodel dat is afgeleid van het dynamische link transmissie model (LTM)
- **STAQ:**
  - levert realistische reistijden;
  - heeft niet meer invoer nodig dan een statische toedeling;
  - is veel sneller dan een dynamische toedeling;
  - zet files op de juiste plek;
  - is consistent met verkeersstroomtheorie, dus na te rekenen, dus transparant;
  - leidt nooit tot wegvakken met $i/c > 1$
  - levert kiemen als bijproduct;
  - geniet al veel belangstelling in de markt
- ... maar wat is een propagatiemodel eigenlijk?

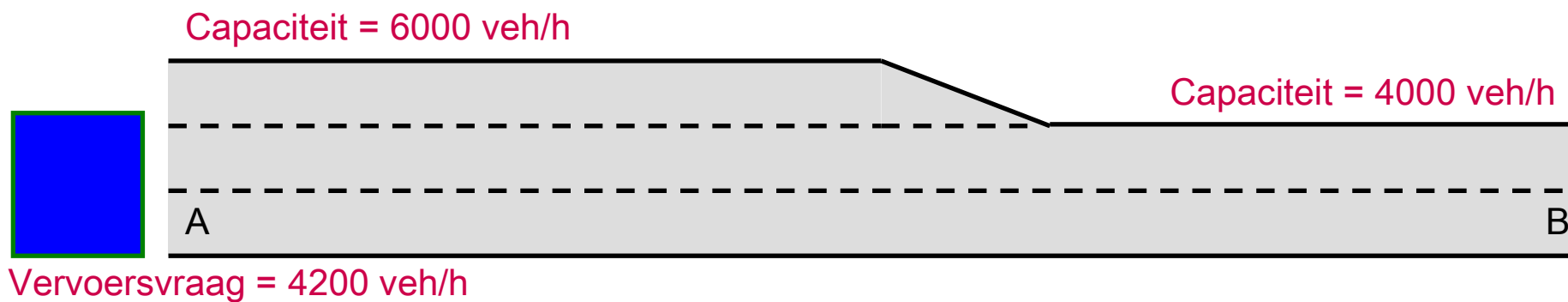
LET OP:
SHEET
ANIMEERT

Wat is een propagatiemodel

- Een propagatiemodel (onderdeel van de toedeling) bepaalt wat het effect is van interactie tussen voertuigen die zich over wegvakken voortbewegen (propageren).

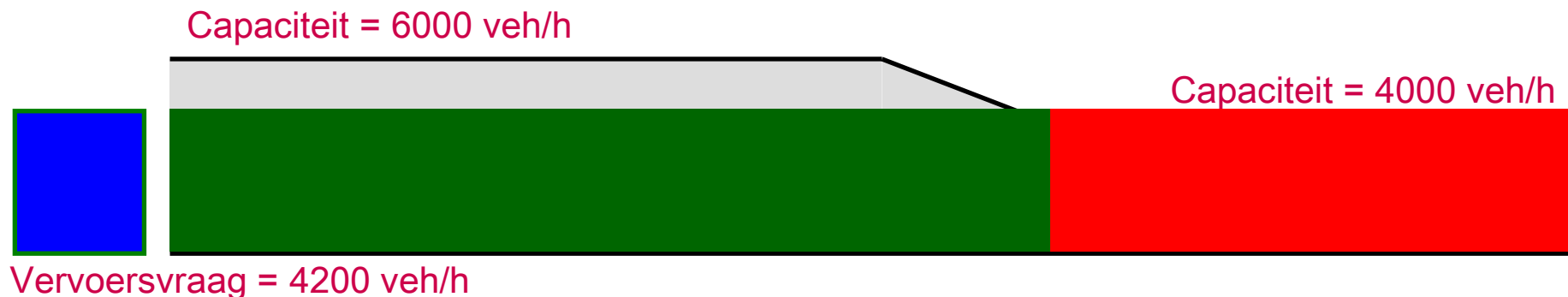
Wat is STAQ

Wat is na een uur de filelengte en de reistijd van A naar B?

LET OP:
SHEET
ANIMEERT

Wat is STAQ

Wat is na een uur de filelengte en de reistijd van A naar B?

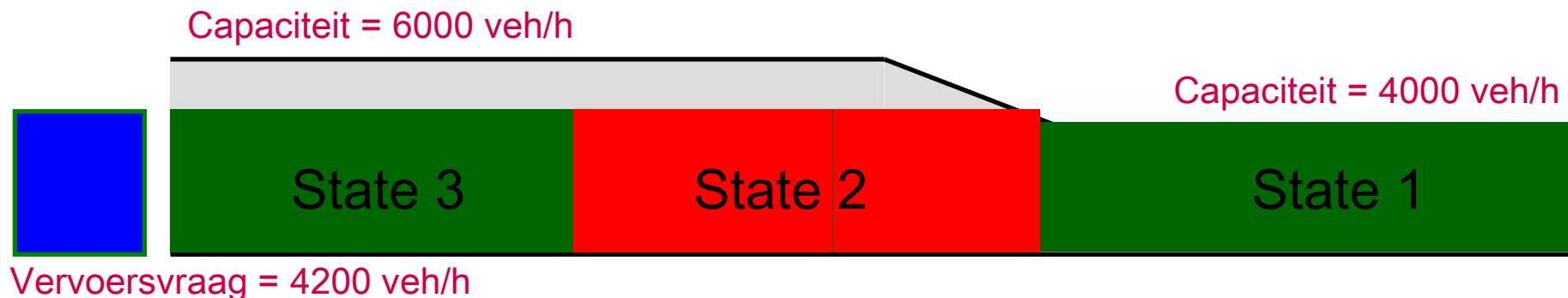
In traditioneel statisch toedelingsmodel:

- geen fysieke filelengte, vertraging in de bottleneck
- reistijd berekend via reistijdfunctie:

$$t^{AB} = \sum_a t_a^0 \left(1 + \alpha_a \left(\frac{q_a}{C_a} \right)^{\beta_a} \right)$$

LET OP:
SHEET
ANIMEERT

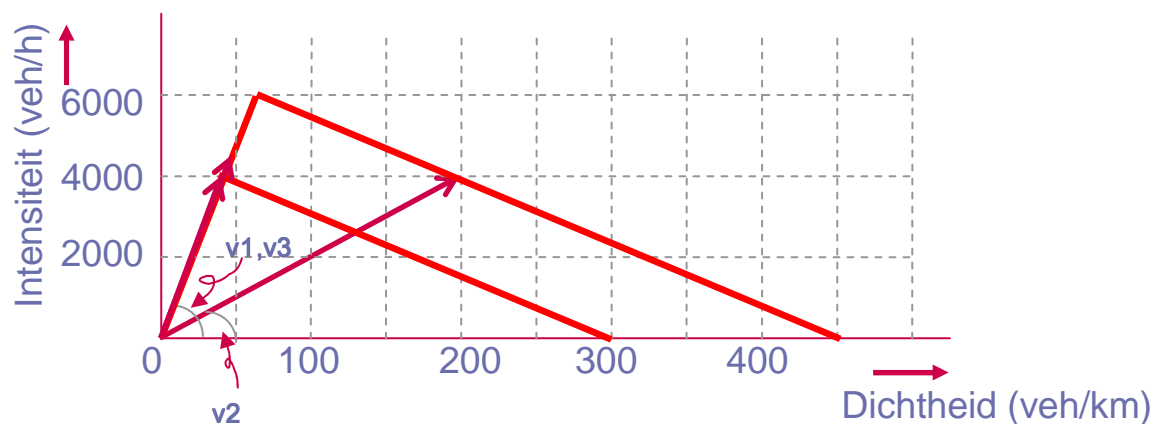
Wat is STAQ

Wat is na een uur de filelengte en de reistijd van A naar B?

In realistisch dynamisch toedelingsmodel:

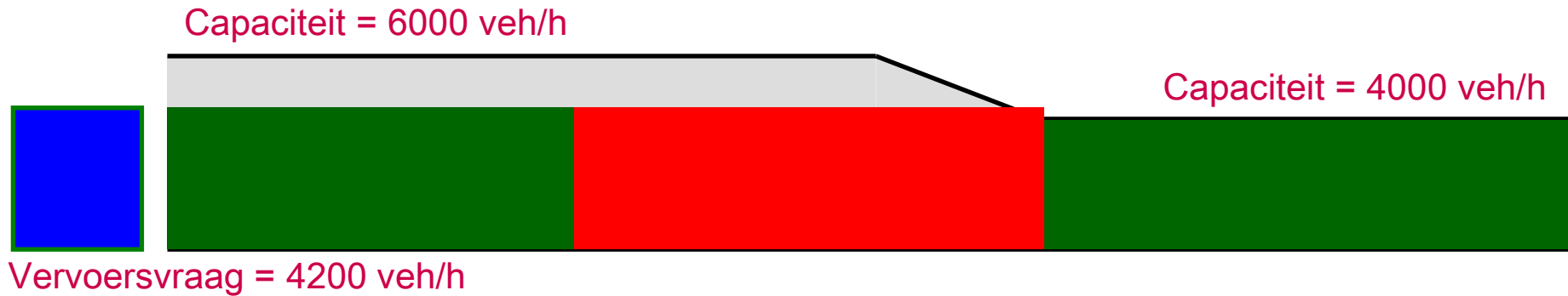
- filelengte: 1150m
- reistijd: 12 min.

LET OP:
SHEET
ANIMEERT

Wat is STAQ

Wat is na een uur de filelengte en de reistijd van A naar B?

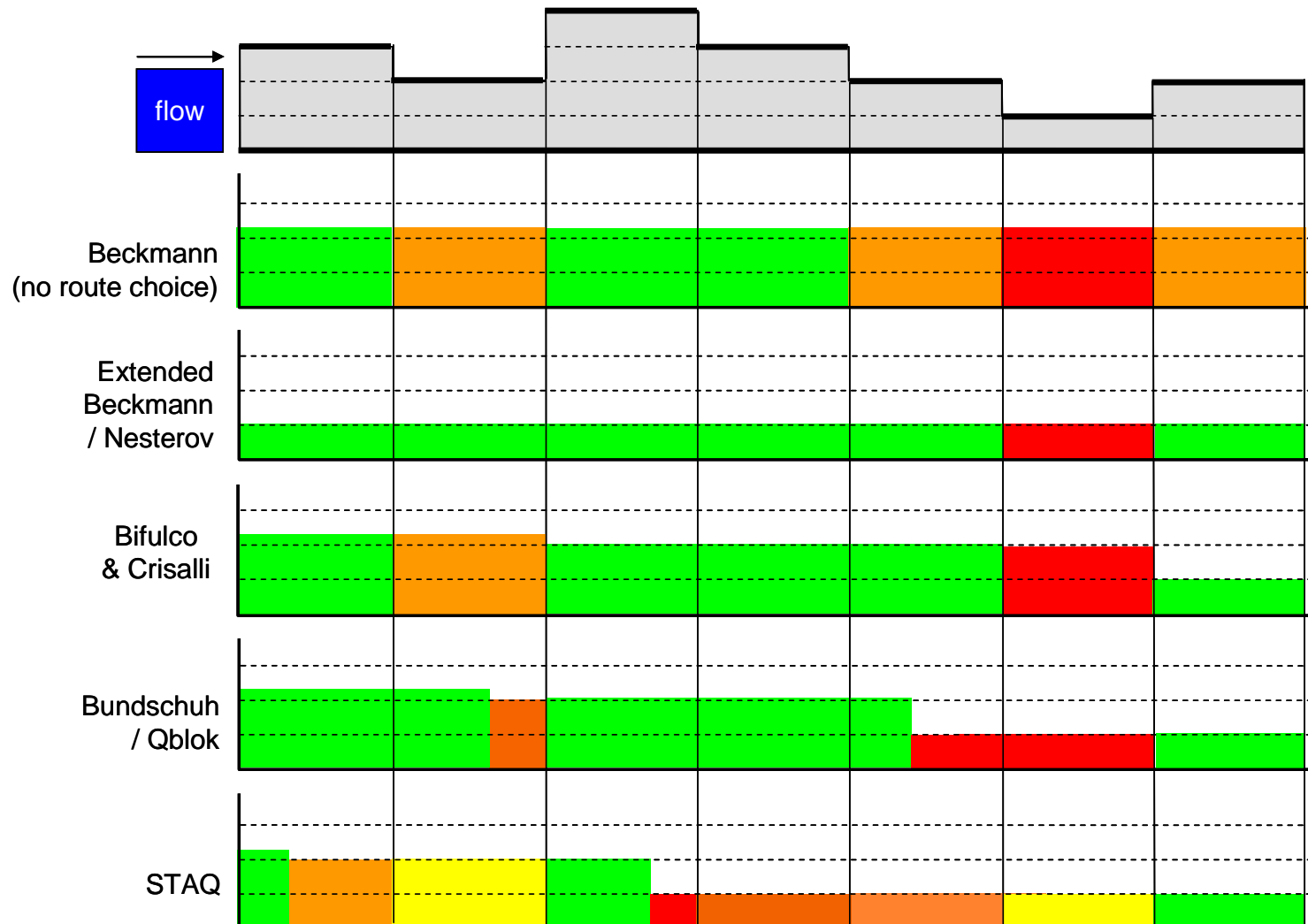
In STAQ:

- filelengte: 1150m
- reistijd: 12 min.

Wat is STAQ

- **Het STAQ algoritme bestaat uit twee delen:**
  - afknijp fase ('squeezing')
  - wachtrij fase ('queuing')
- In de '**afknijp**' fase wordt het verkeer afgeknepen tot de capaciteit van de wegvakken, dit levert kiemen
- In de '**wachtrij**' fase worden de wachtrijen dynamisch bepaald volgens de verkeersstroomtheorie
- Vervolgens kunnen reistijden afgeleid worden

Wat is STAQ

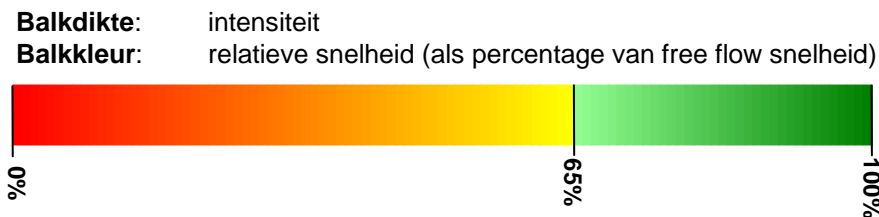
Vergelijking van STAQ met....

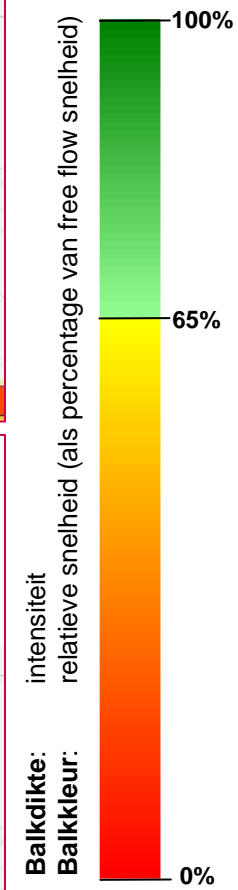
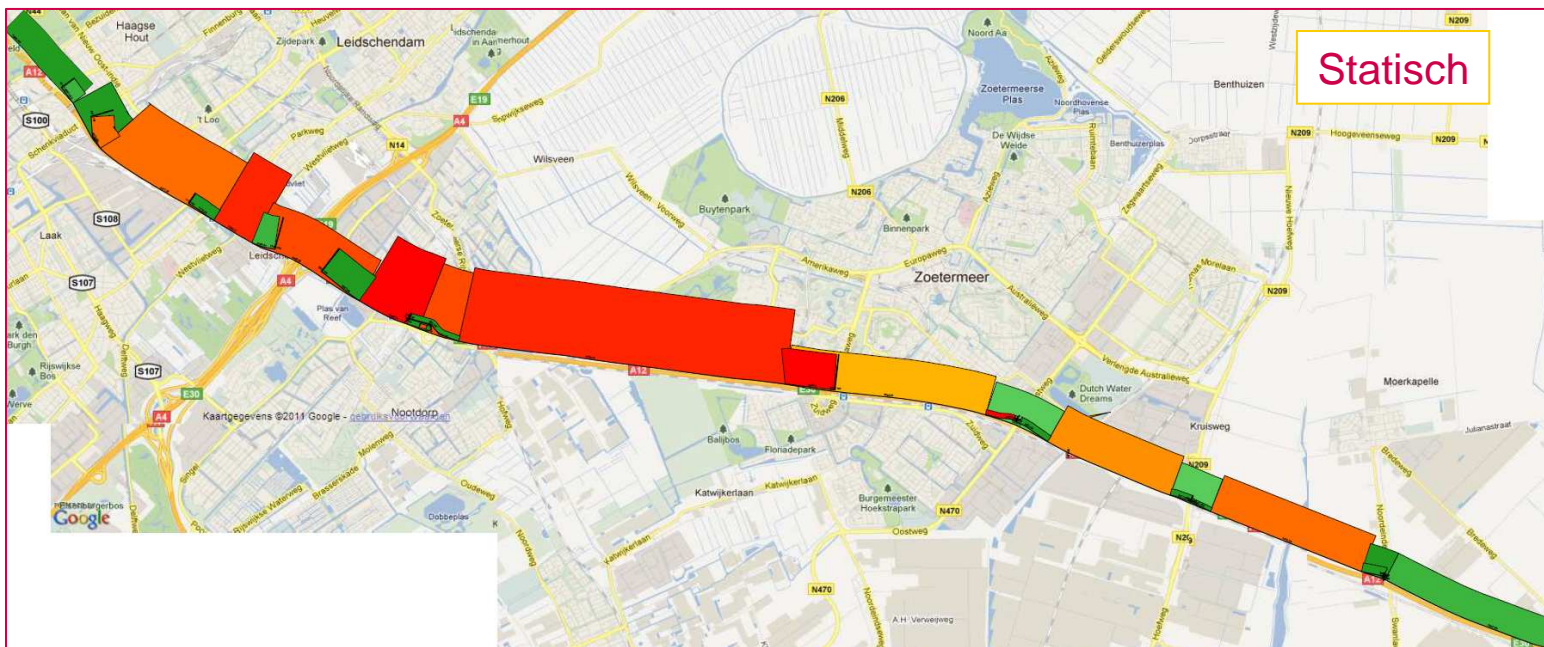
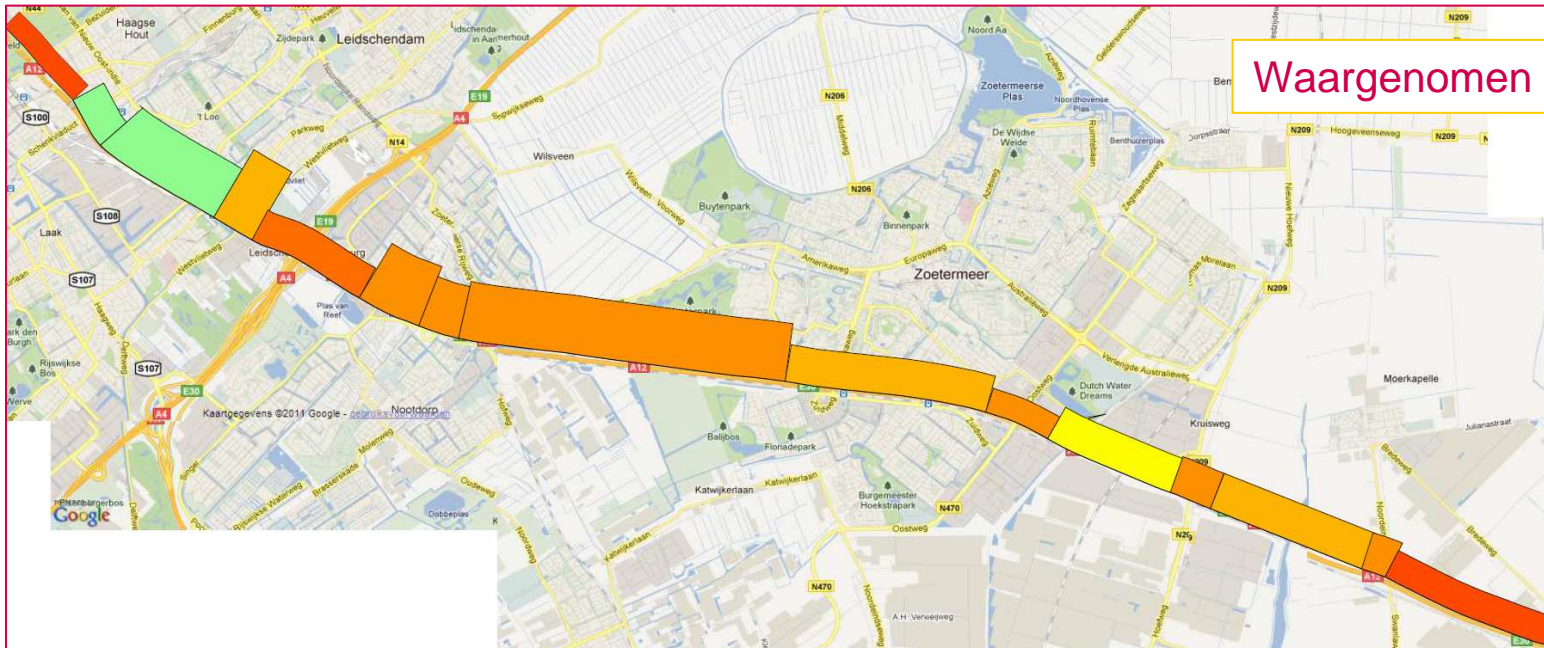
- Waargenomen intensiteiten en snelheden
- Statisch
- Qblok
- StreamLine

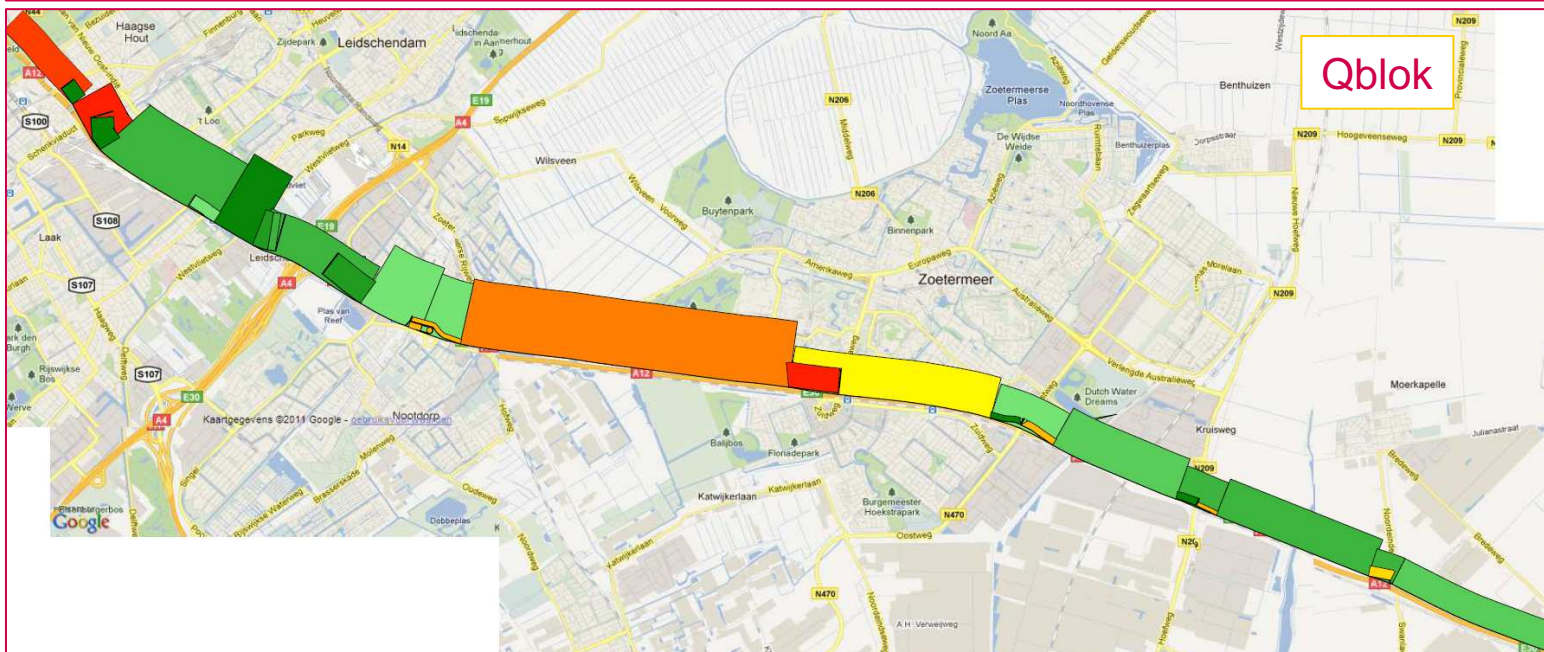
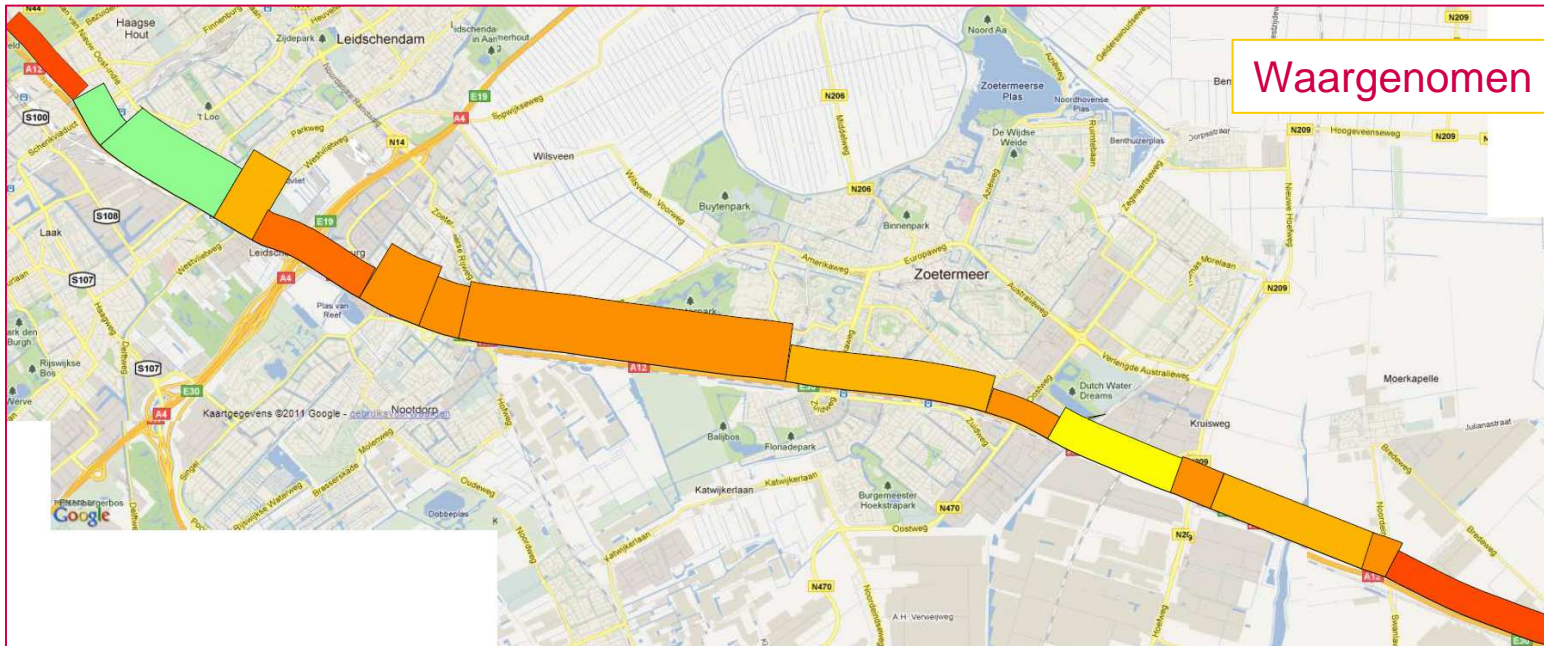
**Op een uitsnedenetwerk A12 Gouda – Den Haag
ochtendspits (geen routekeuze)**

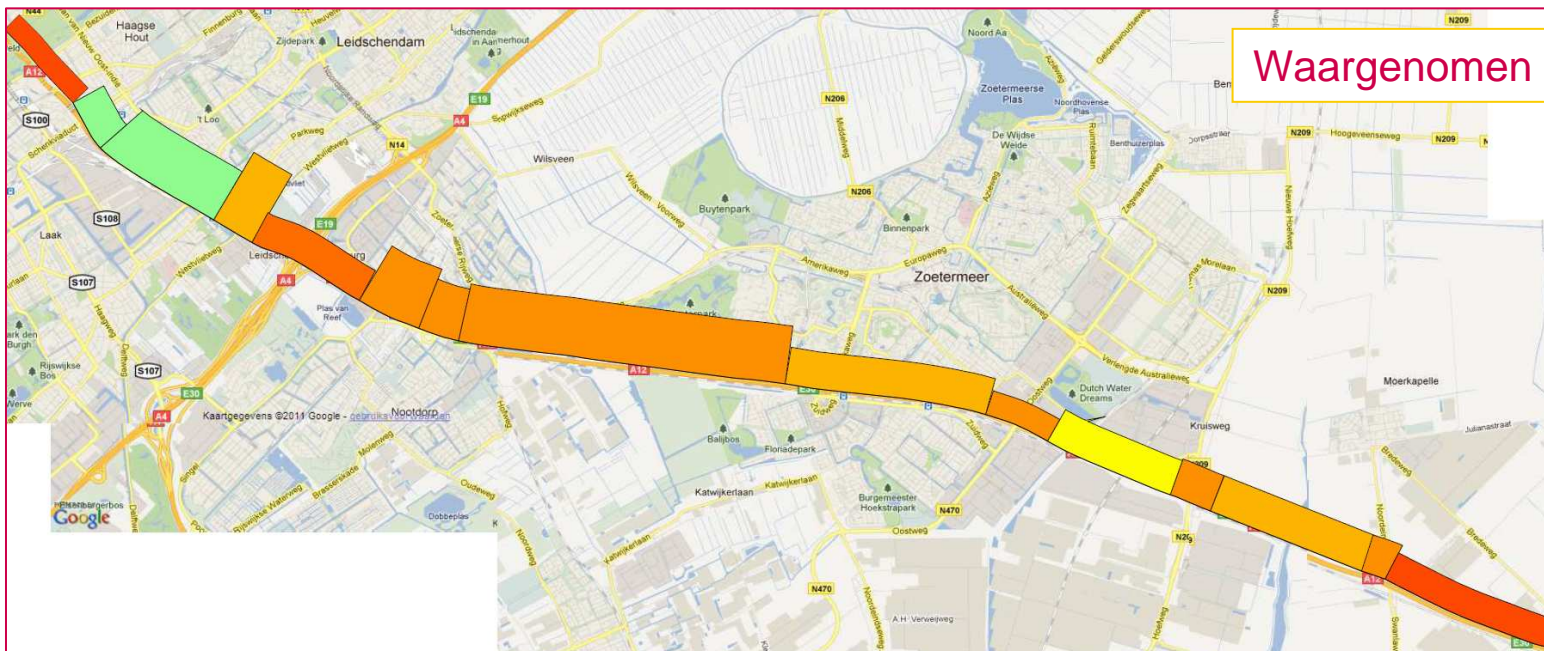
Vergelijking propagatiemodellen

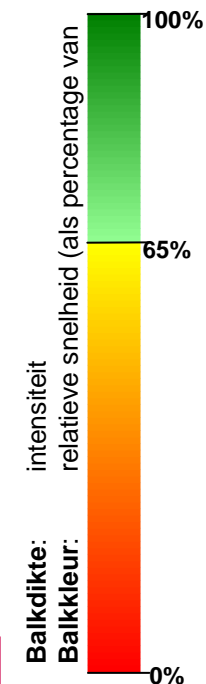
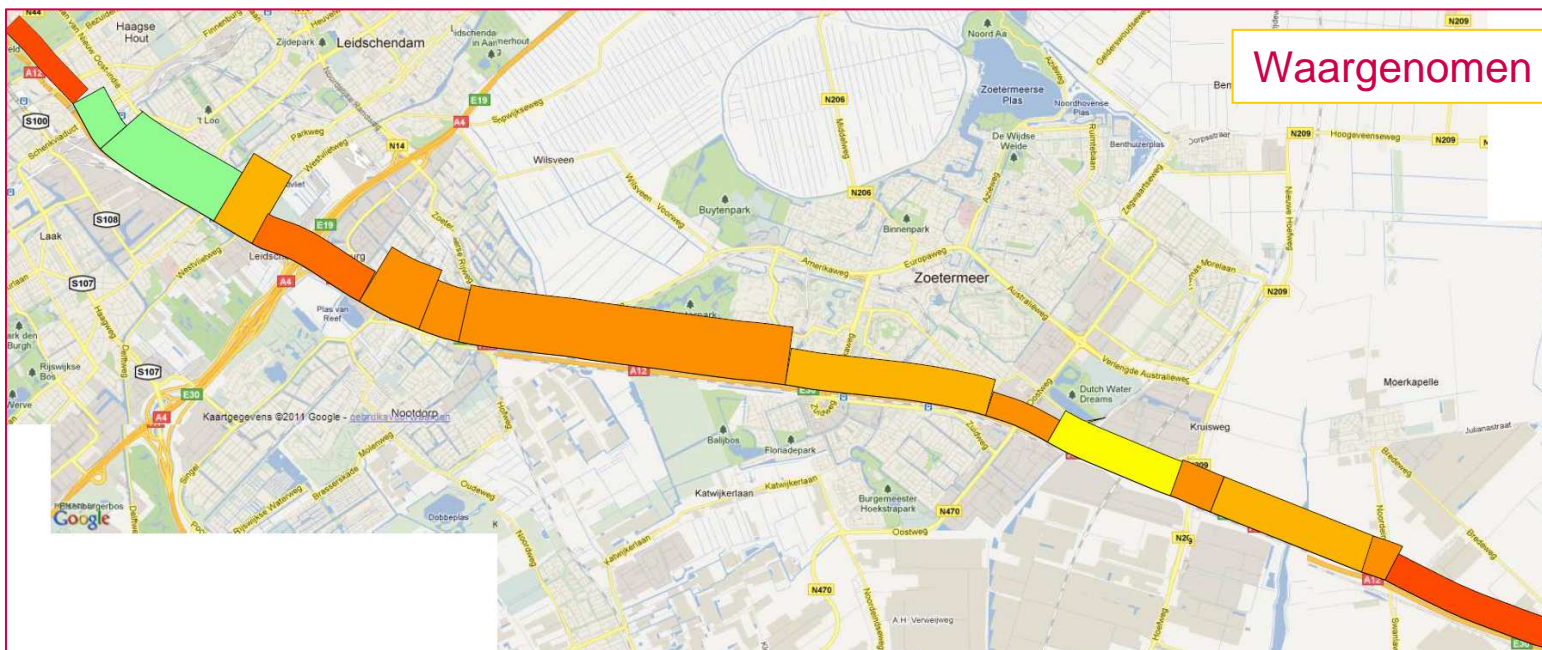
- **Bandwith: (afgewikkelde) intensiteit per avondspitsuur (16:30-17:30)**
- **Kleur: berekende snelheid als percentage van de freeflow snelheid:**

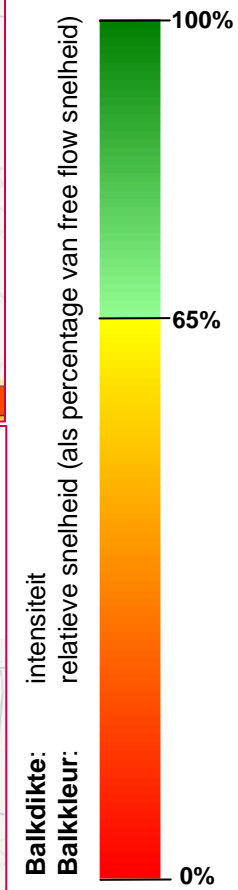
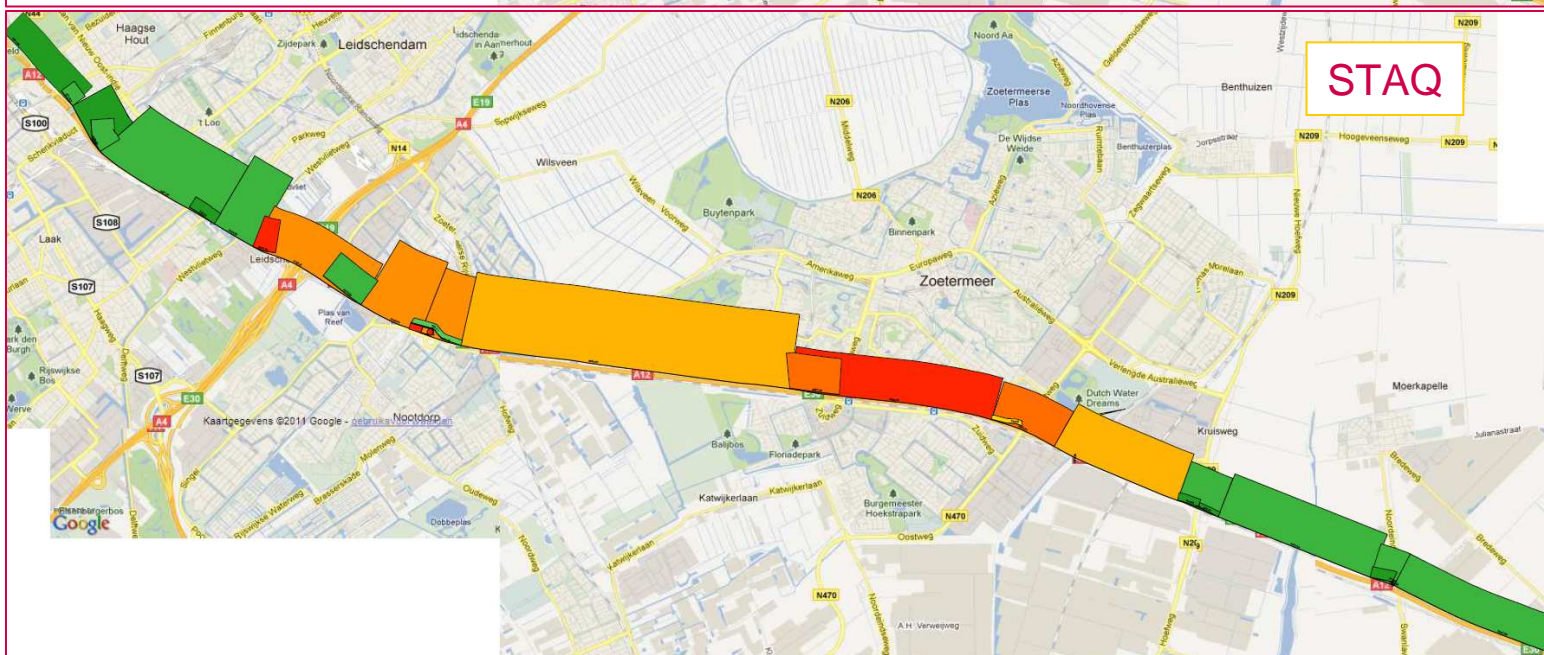
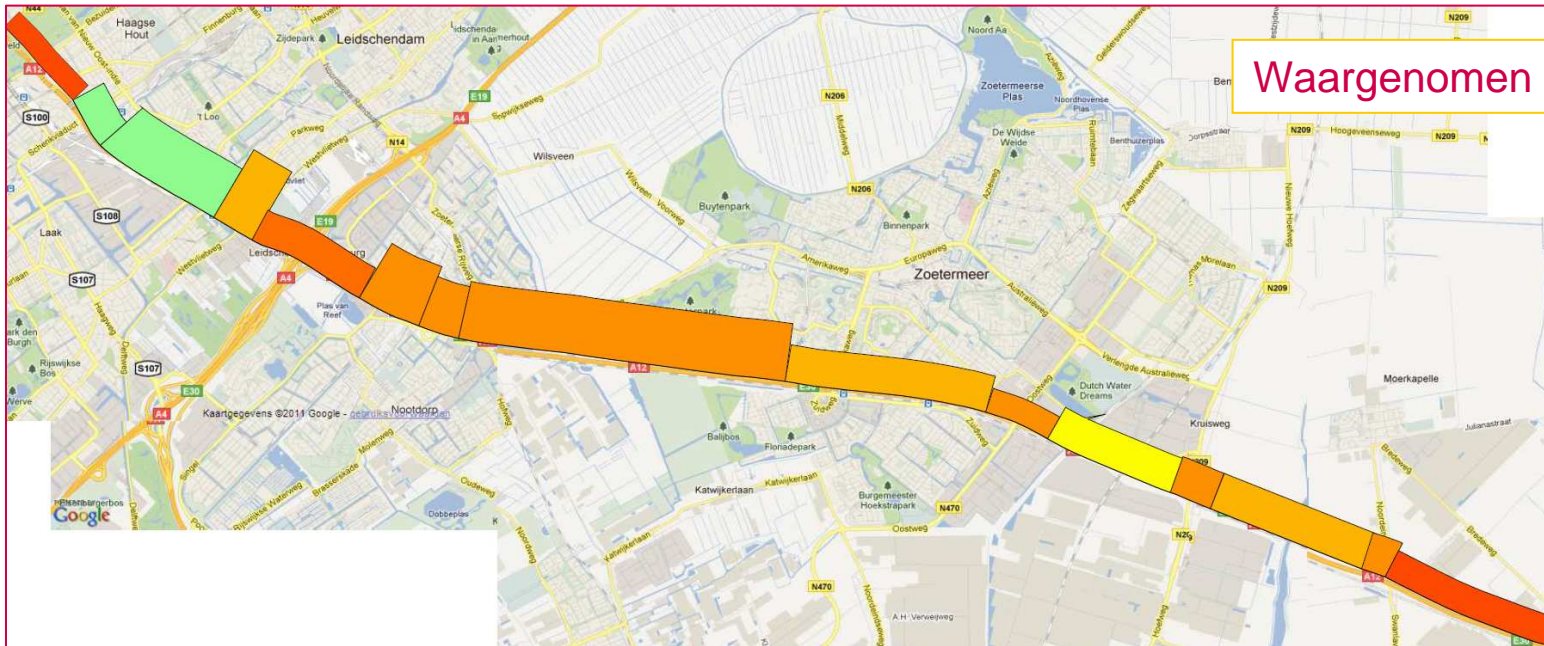

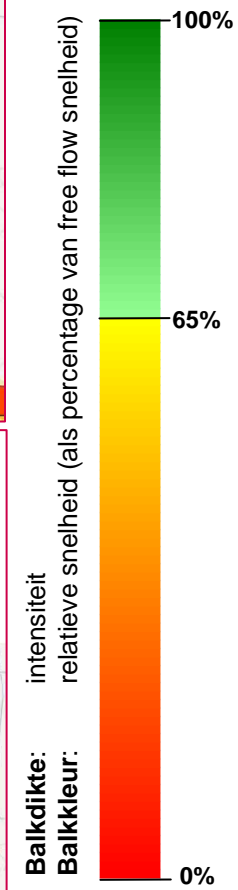
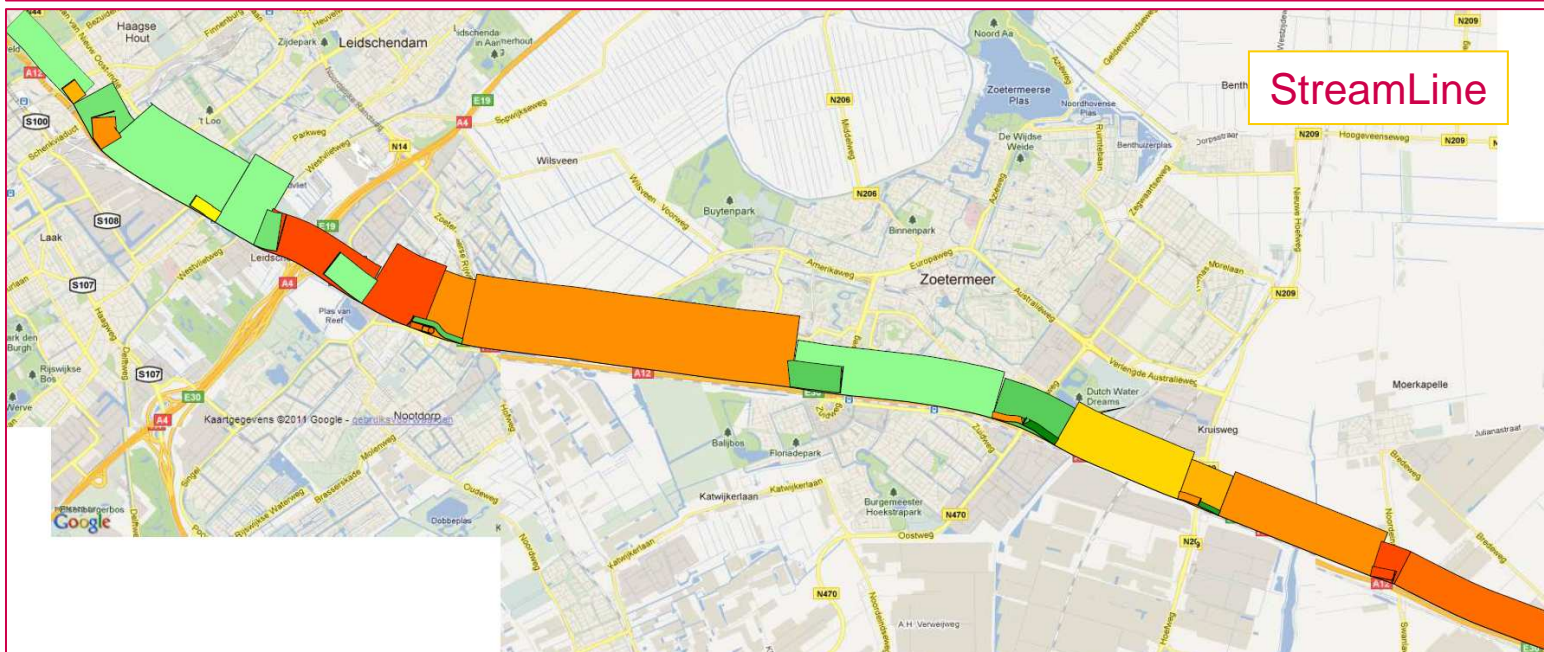
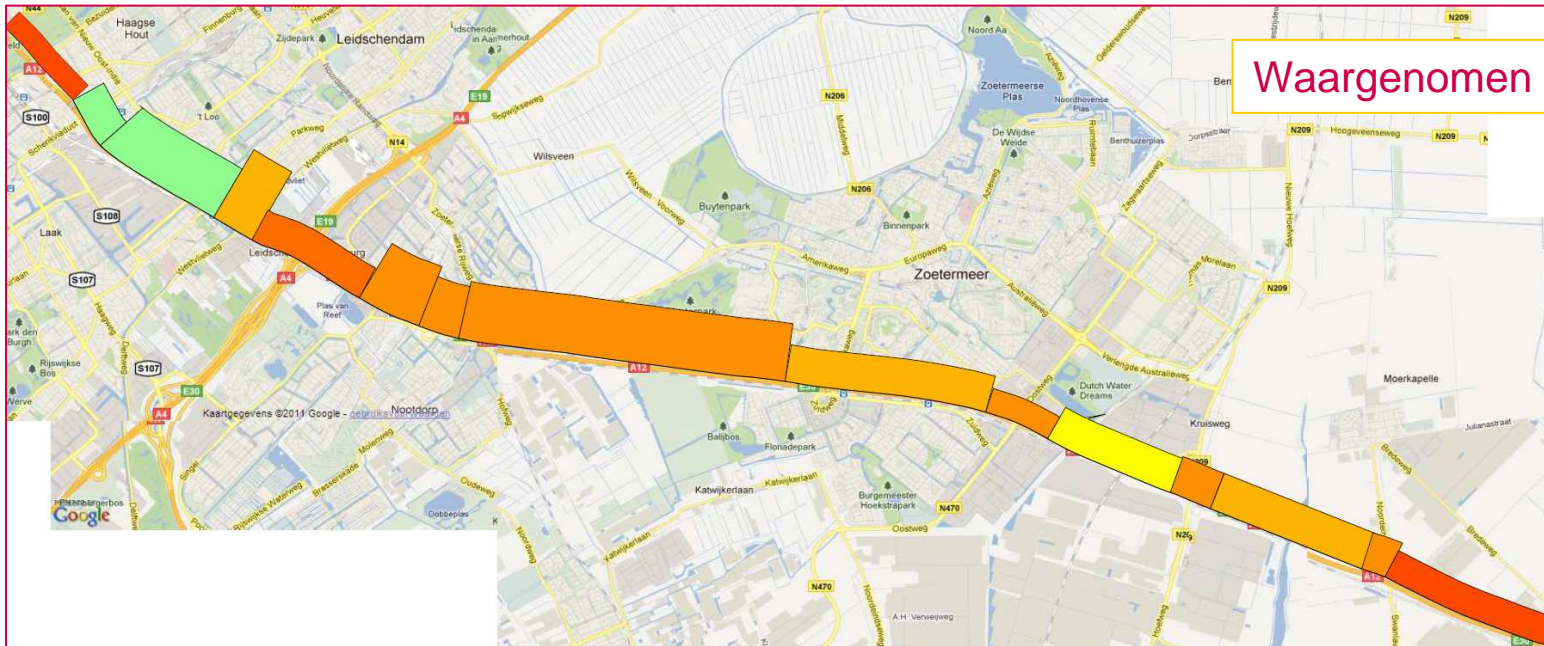

Staq: pie chart geeft locatie en omvang van verticale wachtrij aan, vervolgens is deze een uur lang 'teruggepropageert' ....

Traject-reistijden

	Statisch	qblok	Staq	Streamline	gemeten
Route 1: Gouda – Den Haag	50:59	21:56	25:20	27:01	30:03
Route 2: Gouda – A4	27:38	10:10	18:36	18:07	
Route 3: Nootdorp – Voorburg	25:37	03:16	09:54	09:43	
Route 4: A4 – Den Haag	20:05	11:17	09:13	06:18	
Route 5: Zoetermeer – Voorburg	42:02	07:31	24:15	14:28	
Route 6: Gouda - Zoetermeer	08:03	04:50	05:40	10:15	

		Statisch	qblok	Staq	Streamline
Route 1: Gouda – Den Haag	afwijking t.o.v. gemeten	70%	-27%	-16%	-10%
Route 2: Gouda – A4	afwijking t.o.v. streamline	53%	-44%	3%	
Route 3: Nootdorp – Voorburg	afwijking t.o.v. streamline	164%	-66%	2%	
Route 4: A4 – Den Haag	afwijking t.o.v. streamline	219%	79%	46%	
Route 5: Zoetermeer – Voorburg	afwijking t.o.v. streamline	191%	-48%	68%	
Route 6: Gouda - Zoetermeer	afwijking t.o.v. streamline	-21%	-53%	-45%	

Rekentijden

Propagatiemethode	Indexcijfer rekestijd
▪ Statisch 1 iteratie (singlecore):	100
▪ Staq (prototype) 1 iteratie (singlecore):	650
▪ Qblok 1 iteratie (singlecore):	650
▪ StreamLine 1 iteratie (singlecore)	11655

Indexcijfers bepaald o.b.v. tactisch model Amsterdam

STAQ: Toepasbaarheid

- **Staq is een 80/20 oplossing**
- **Staq is transparant, uitkomsten van Qblok laten zich moeilijk verklaren**
- **Als reistijden op traject- of wegvakniveau nodig zijn is StreamLine de betere keus:**
  - Tolstudies
  - Gedetailleerde uitsnedemodellen
  - Modellen waarin DVM gesimuleerd wordt
- **Als reistijden op netwerkniveau nodig zijn is STAQ bruikbaar:**
  - STAQ als propagatiemodel in matrixschatting
  - Reistijden in bereikbaarheidsanalyses
  - Netwerk-brede effecten (KBA's, vertrektijdstipverschuiving)
  - Quick scans
- **Bovenstaande conclusies zijn een eerste indruk**

Luuk Brederode, adviseur onderzoek & ontwikkeling

lbrederode@goudappel.nl

+31 (0)570 666 801

Luc Wismans, adviseur onderzoek & ontwikkeling

lwismans@goudappel.nl

+31 (0)570 666 840

Contact

Den Haag

Verheeskade 197
2521 DD Den Haag
T +31 (0)70 305 30 53

Deventer

Snipperlingsdijk 4
7417 BJ Deventer
T +31 (0)570 666 222

Eindhoven

Flight Forum 92-94
5657 DC Eindhoven
T +31 (0)40 235 25 00

Leeuwarden

F. HaverSchmidtwei 2
8914 BC Leeuwarden
T +31 (0)58 253 44 46

Amsterdam

De Ruyterkade 143
1011 AC Amsterdam
T +31 (0)20 420 92 17
Postbus 14684
1001 LD Amsterdam

www.goudappel.nl
goudappel@goudappel.nl